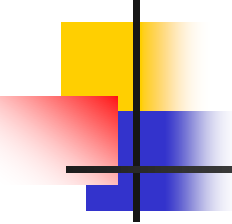

Masarykova základní škola, Stará Paka, okres Jičín

Název šablony:	ICT2 – Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT
Vzdělávací oblast/oblast dle RVP:	5 Člověk a společnost
Okruh dle RVP:	5.1 Dějepis
Tematická oblast:	Dějepis – sada 1
Název vzdělávacího materiálu (výstižný popis tématu):	Velkomoravská říše a vznik prvních státních útvarů na našem území – Žák charakterizuje dobu po rozpadu Sámovy říše a život Slovanů po přijetí křesťanství. Materiál slouží k výkladu, zopakování a procvičení učiva.
Kód vzdělávacího materiálu:	ICT2-1
Ročník:	VII.
Datum odučení vzdělávacího materiálu:	
Jméno autora:	Mgr. Pavel Antoš

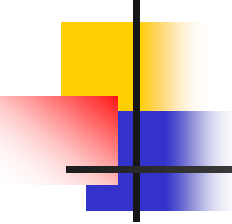

Mapa Velkomoravské říše v rámci Evropy

Vrcholný rozmach Velkomoravské říše

- **Velkomoravská říše** (užívá se také označení **Velká Morava**, **stát Mojmírovců**, latinsky *Moravia Magna*) byla první známý západoslovanský stát, ve své době nejmocnější a nejsilnější ve střední Evropě.
- Existovala převážně na území dnešního Česka, Slovenska, Maďarska mezi léty 833–906/907.

Velká Morava

- Jádru říše tvořilo území s mnoha hradišti (Praha, Budeč, Levý Hradec, Valy u Mikulčic, Uherské Hradiště, Děvín, Bratislava, Nitra. Na západě sousedila s **Východofranskou říší** (ohrožení nadvládou), od východu čelila nájezdům **Mad'arů** (Avarů).
- Šíření křesťanství latinským jazykem ze západu.
- **Panovníci**: Pribina, Mojmir, **Rastislav**, Svatopluk, **Mojmir – konec Velké Moravy**.

Cyril a Metoděj

- Šířením křesťanství ze západu v latině posilovala východofranská říše svoji panovnickou moc.
- Kníže Rastislav požádal byzantského císaře Michala, aby mu poslal kněze, kteří by šířili křesťanství ve slovanském jazyce.
- Roku 863 přišli na Velkou Moravu bratři Konstantin (Cyril) a Metoděj. Sestavili písmo hlaholici a přeložili několik náboženských knih do staroslověnštiny – jazyk církve všech slovanských zemí, které přijaly křesťanství z Cařihradu.
- Velká Morava se stala centrem vzdělanosti.

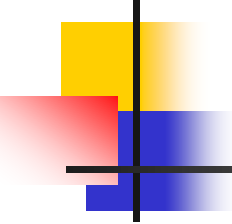
5. červenec 863 – příchod slovanských věrozvěstů (státní svátek ČR)

Rozmach, úpadek a zánik říše

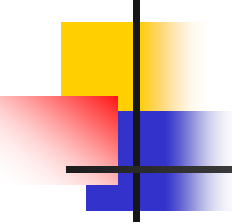
Kníže **Svatopluk** rozšířil území Velké Moravy na západě až k Šumavě a Krušným horám, na severu k střednímu toku Visly. Uzavřel mír s panovníky východofranské říše a začal platit „výkupné“.

- Hradiště se stala středisky řemeslné výroby, uměleckých předmětů, obchodu a vzdělanosti. Započala stavba kamenných kostelů a paláců knížat.
- Po Svatoplukově smrti roku **906 se Velkomoravská říše rozpadla** v důsledků nájezdů maďarských kočovných kmenů. Část říše Maďaři trvale obsadili, větší části se rozpadly na drobná knížectví.
- Nejvýznamnější bylo v Čechách.
- Prvním doloženým českým knížetem se stal Bořivoj dosazený a pokřtěný knížetem Svatoplukem.
- **Český stát tak vzniká za svrchovanosti Velké Moravy.**

Otázky a shrnutí

- Jaké úkoly měla hradiště, která řemesla se v nich rozvíjela?
- Kdy a proč požádal kníže Rastislav byzantského císaře o křesťanské kněze?
- Jak se působením Konstantina a Metoděje rozvíjela vzdělanost Velké Moravy?
- Jak a kdy zanikla Velkomoravská říše?
- Která stát vzniká v rámci Velkomoravské říše po jejím rozpadu

Seznam použitých pramenů

- Dějepis pro základní školy a víceletá gymnázia, Fraus 2009
 - Dějepis – středověk pro základní školy, SPN 1991
 - http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Great_moravia_svatopluk.png
 - http://cs.wikipedia.org/wiki/Velkomoravsk%C3%A1_%C5%99%C3%AD%C5%A1e#Cyrilometod.C4.9Bjsk.C3.A1_misie
-
- Materiál je určen pro bezplatné využívání pro potřeby výuky a vzdělávání. Jakékoli další využití podléhá Autorskému zákonu